

LIMBAŽU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90009114631, Rīgas iela 16, Limbaži, Limbažu novads, LV-4001
Tālrunis: 64023003, fakss: 64070870, e-pasts: dome@limbazi.lv

Limbažos

Latvijas Republikas Saeimai
Elektroniski: saeima@saeima.lv

Par grozījumu veikšanu Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā

Limbažu novada pašvaldība jau likumprojekta "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" sagatavošanas un izskatīšanas laikā vairākkārt vērsās gan pie Administratīvi teritoriālās reformas komisijas, gan Saeimas deputātiem, norādot, ka Saeimas ATR komisija virza tālākai izskatīšanai Saeimā likumprojektu, kura sagatavošana notikusi pretrunā ar demokrātiskas valsts pamatprincipiem, Latvijas Republikas Satversmes ievadam, Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 101. panta pirmajai daļai un Eiropas Vietējo pašvaldību hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

Lai gan Limbažu novada pašvaldība ir iesniegusi Satversmes tiesā pieteikumu un apstrīdējusi attiecīgas prettiesiskās Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma normas, kas attiecas uz Limbažu novada teritorijas sadalīšanu, jāreķinās ar to, ka Satversmes tiesas likumā noteiktās tiesas spriešanas procedūras var ievilkties pēc 2021. gada pašvaldību vēlēšanām, kad *de facto* un *de jure* darbu jau būs uzsākušas jaunievēlētās pašvaldību domes, sarežģījot šajās lietās patiesi taisnīgu lēmumu pieņemšanu.

Situāciju varētu atrisināt ātrāk un bez Satversmes tiesas sprieduma, ja ievērojot labas likumdošanas principa prasību, Saeima izmantotu tiesības labot savas pieļautās kļūdas un veiktu grozījumus Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, lai novērstu administratīvi teritoriālās reformas laikā pieļauto netaisnību, nepamatoti un prettiesiski reformējot Limbažu novada pašvaldību.

Kā jau arī iepriekš Limbažu novada pašvaldība ir norādījusi, tā atbalstīja ATR gaitu un Saeimas 2019.gada 21.marta paziņojumā "Par administratīvi teritoriālās reformas turpināšanu" izvirzītā mērķa sasniegšanu, veidojot mūsu valstī ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām. Limbažu novada dome 2019.gada 25.aprīlī pieņēma lēmumu "Par Limbažu novada pašvaldības daļību administratīvi teritoriālās reformas turpināšanā" (protokols Nr. 7, 63.§) nolemjot atbalstīt nostāju, ka Limbažu novada pašvaldība piedalās administratīvi teritoriālās reformas turpināšanā, ja, veidojot jaunu pašvaldības administratīvo teritoriju, Limbažu novads tajā iekļaujas saglabājot nedalītu, vienotu novada esošo teritoriju. 2019.gada 22.augustā Limbažu novada dome pieņēma lēmumu "Par viedokļa sniegšanu Latvijas Pašvaldību savienībai par administratīvi teritoriālo iedalījumu" (protokols Nr. 17, 40.§), tajā skaitā lemjot atbalstīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavoto konceptuālo

ziņojumu "Par administratīvi teritoriālo iedalījumu" ar nosacījumiem, ka jaunveidojamajā Limbažu novadā, kuru veido, apvienojot Limbažu novada pašvaldību, Salacgrīvas novada pašvaldību un Alojās novada pašvaldību, tiek saglabāta nedalīta, vienota pašreizējā Limbažu novada administratīvā teritorija (atsevišķi pagasti netiek atdalīti).

2019.gada 14.oktobrī vairākos masu informācijas līdzekļos parādījās informācija, ka Saulkrastu novada domes deputāti ir nosūtījuši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (VARAM) vēstuli par reģionālo reformu, ar aicinājumu veidot Saulkrastu novadu, kurā būtu apvienots Saulkrastu novads, Sējas novads, Skultes pagasts un Vidrižu pagasts (no Limbažu novada) un Liepupes pagasts (no Salacgrīvas novada). Šī informācija raisīja lielu sašutumu Limbažu novada iedzīvotāju vidū. Lai gan sākotnēji šis priekšlikums nešķīta vērā ņemams, jo Saulkrastu novads nekādā veidā neatbilda kritērijiem, kas noteikti likumprojekta "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā), tomēr priekšlikums ATR komisijā netika noraidīts.

2019.gada 20.decembrī Limbažu novada pašvaldība nosūtīja Latvijas Republikas Saeimai nedēļas laikā savāktos 1717 iedzīvotāju parakstus, ar kuriem iedzīvotāji apliecināja vēlmi saglabāt nedalītu Limbažu novadu.

2020.gada 29.janvārī Limbažu novada dome ārkārtas sēdē pieņēma lēmumu "Par viedokļa sniegšanu un turpmāko rīcību par likumprojekta "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" (Nr. 462/Lp13) pielikuma "Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības - novada pilsētas un novada pagasti" sagatavošanā otrajam lasījumam izvirzīto priekšlikumu" (protokols Nr. 3, 1.§), nolemjot neatbalstīt likumprojekta "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" (Nr. 462/Lp13) pielikuma "Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības - novada pilsētas un novada pagasti" otrajam lasījumam izvirzīto priekšlikumu par Saulkrastu novada izveidi, kurā plānots iekļaut Limbažu novada Skultes pagastu, Limbažu novada Vidrižu pagastu, grozot pašreizējās Limbažu novada teritorijas robežas un administratīvi teritoriālās reformas procesā saglabāt nedalītu, vienotu Limbažu novada esošo teritoriju ar visiem tās pagastiem.

2020.gada 3.februārī Sporta un kultūras centrā "Vidriži" un 2020.gada 4.februārī Skultes pagasta Mandegās – Skultes kultūras integrācijas centrā notika iedzīvotāju sanāksmes, kurās tika izskatīts jautājums "Par Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijas 2020.gada 28.janvāra lēmumu izvērtēt Skultes pagasta un Vidrižu pagasta pievienošanu Saulkrastu novadam". 3.februāra sanāksmē reģistrējās 196 personas, 4.februāra sanāksmē reģistrējās 156 personas, bet faktiski dalībnieku skaits abās tikšanās reizēs bija daudz lielāks. Sanāksmēs iedzīvotāji pauda pārliecinošu atbalstu nedalāmam Limbažu novadam, saglabājot Vidrižu un Skultes pagastus Limbažu novada teritorijā. ATR komisijai 2020. gada 4.februārī tika nosūtīts arī 33 Limbažu novada uzņēmēju parakstīta vēstule, par Limbažu novada teritorijas nedalāmību.

2020.gada 5.februārī pie Saulkrastu kultūras centra notika pikets, kurā piedalījās vairāki simti iedzīvotāju, protestējot pret Limbažu novada teritorijas sadalīšanu, protestam pievienojās arī zemnieki ar aptuveni 50 tehnikas vienībām.

2020.gada 10.februārī Limbažu novada dome ārkārtas sēdē pieņēma lēmumu "Par Limbažu novada pašvaldības viedokļa sniegšanu Latvijas Republikas Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijai" (protokols Nr. 4, 41.§) nolemjot neatbalstīt priekšlikumu izveidot Saulkrastu novadu, iekļaujot tajā Saulkrastu pilsētu, Saulkrastu pagastu, Sējas novadu, Lēdurgas pagastu, Vidrižu pagastu un Skultes pagastu.

2020.gada 10.februārī Limbažu novada domes ārkārtas sēdē piedalījās arī ATR komisijas vadītājs priekšsēdētājs Artūrs Toms Plešs un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) ministra padomnieks Madars Lasmanis, sniedzot informāciju par Latvijas Republikas Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijas priekšlikumiem un darba gaitu.

Uzklausot Limbažu novada domes deputātu pārliecinošos argumentus, par nepieciešamību saglabāt vienotu Limbažu novada teritoriju un par absurdu veidot Saulkrastu novadu (kur reģiona centrs ir ar mazliet vairāk kā 3000 iedzīvotājiem), A.T.Plešs atbild, ka līdz komisijas sēdei padziļinātāk iepazīsies ar materiāliem, kas ir pieejami, bet sliecās atbalstīt Saulkrastu novada piedāvājumu (no Limbažu novada atdalot Skultes un Vidrižu pagastus).

VARAM pārstāvis M.Lasmanis izteica viedokli, ka gribētu palikt pie 39 novadu modeļa, tai pat laikā VARAM nevar būt kategoriski pret deputātu viedokļiem, lai tāpēc apturētu visu reformu. Valsts interesēs ir pabeigt kopumā reformu, tas ir politiskais kompromiss. M.Lasmanis norāda, ka politika ir kompromisu māksla, par reformas gaitu ir jāpanāk kopīgs balsojums, katrai lietai ir nobīde vai cena, lai mērķi sasniegtu.

VARAM 2020.gada 21.februārī nosūtījis ATR komisijai izvērtējumu par Saulkrastu novada izveidi, kurā secināts, ka Saulkrastu novada kontekstā kā alternatīvu var apsvērt tikai jautājumu par Saulkrastu novada apvienošanu ar Limbažu novadu, kurā atrodas reģionālās nozīmes attīstības centrs.

2020.gada 21.februārī Limbažu novada pašvaldības pārstāvji un Limbažu novada iedzīvotāju pārstāvji piedalījās ATR komisijas sēdē un puda savu viedokli, ka Limbažu novada sadalīšana, pretēji pašvaldības un iedzīvotāju interesēm, ir pretrunā demokrātiskas valsts pamatprincipiem, kā arī Limbažu novada vājināšana ir pretrunā reformas mērķim – veidot spēcīgus novadus.

ATR komisijas sēdē Limbažu novada pašvaldības un tās iedzīvotāju viedoklis netika ņemts vērā. Netika ņemts vērā arī Sējas novada pašvaldības un tās iedzīvotāju viedoklis, netika ņemts vērā arī Saulkrastu novada iedzīvotāju balsojums, kur vairums nobalsoja par pievienošanos Ādažu novadam, bet tika iekļauts priekšlikums, kurš tika pieņemts Saulkrastu novada domes ārkārtas sēdē, plkst. 11.37 (t.i. nepilnu stundu pirms ATR komisijas sēdes, kam vajadzēja sākties 12.30) – izveidot Saulkrastu novadu, tam pievienojot Sējas novadu un Skultes pagastu (no Limbažu novada).

Limbažu novada pārstāvji tika aicināti piedalīties komisijas sēdēs 28.01.2020. un 25.02.2020., taču par atsevišķiem iespējamajiem modeļiem Limbažu novada pašvaldība ir uzzinājusi tikai no publikācijām presē un par tiem konsultācijas ar ATR komisiju nav notikušas, lai gan visos variantos tas skar Limbažu novada iedzīvotāju intereses.

Izsakot priekšlikumus Saulkrastu novada izveidei nevienu brīdi rīcība nav bijusi konsekventa - ir bijuši dažādi priekšlikumi pievienot Saulkrastiem - tad Liepupes pagastu no Salacgrīvas novada, tad Lēdurgas pagastu no Krimuldas novada, tad Vidrižu pagastu no Limbažu novada, tad veidot Piejūras novadu kopā ar Salacgrīvas novadu, bet visos gadījumos Saulkrastu novads vēlējās iegūt Skultes pagastu no Limbažu novada un Sējas novadu.

Lai gan Saulkrastu iedzīvotāji attīstību redzēja Rīgas virzienā, netika virzīts priekšlikums par apvienošanu ar Carnikavas novadu vai pievienošanu Ādažu novadam, kā tas sākotnēji plānots VARAM izstrādātajā modelī.

ATR komisijas sēdē netika izvērtēts un no komisijas locekļu puses pat netika pieminēts VARAM priekšlikums par Saulkrastu novada pievienošanu Limbažu novadam. ATR komisijā netika pausts neviens pārliecinošs arguments Saulkrastu novada izveidei, tikai vīzija, ka tiek saredzēta iespējamā attīstība nākotnē. Saulkrastu novada prezentācija bija bez būtiskiem

argumentiem, bet neņemot vērā nekādus kritērijus, priekšlikums par Saulkrastu novada izveidi (iekļaujot tajā Skultes pagastu un Sējas novadu) tika virzīts otrajam lasījumam. Ņemot vērā, ka Saulkrastu novada domes lēmums tika pieņemts tikai nepilnu stundu pirms ATR komisijas sēdes, komisijas locekļi nevarēja pieņemt pētījumos balstītu, izsvērtu un pamatotu lēmumu.

Limbažu novada pašvaldība tā arī nesaņēma ATR komisijas pamatotus argumentus Saulkrastu novada izveidei un Skultes pagasta pievienošanai Saulkrastiem. ATR komisijas sēdē Limbažu novada pašvaldībai atļāva izteikties, bet komisijas locekļi necentās iedziļināties jautājumā par jaunā novada izveidi pēc būtības. Limbažu, Saulkrastu, Salacgrīvas un Alojās novadu pārstāvjiem, kas piedalījās sēdē, netika piedāvāta iespēja konsultēties un diskutēt par iespējamo Saulkrastu novada un Limbažu novada izveidi.

Limbažu novada pašvaldība ir saņēmusi Latvijas Republikas Saeimas deputāta Viktora Valaiņa vēstuli Par iespējamajiem grozījumiem Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā (reģistrēta 21.10.2020. ar Nr. 4.12.1/20/6173). Vēstulē Saeimas deputāts V.Valainis norādījis, ka arī viņam strādājot Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijas locekļa amatā, bija iespēja daudzos gadījumos pārliecināties par Saeimas izvirzītā administratīvi teritoriālās reformas mērķa un tās norises būtiskiem pārkāpumiem, kad likumdevējs nepieļaujami ignorēja attiecīgu pašvaldību pārvaldības tiesību un vietējās demokrātijas prasību. Pašvaldības tika reformētas bez jebkāda pamatojuma, bet konsultācijas ar pašvaldībām bija tikai šādu konsultāciju fikcija. Šāda likuma darbība grauj Latvijas kā tiesiskas un demokrātiskas valsts pamatus, ko Saeimai steidzami būtu jālabo.

Limbažu novada sadalīšana notika pretrunā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, ignorējot Eiropas vietējo pašvaldību hartas 5. pantu, Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 7.panta pirmo daļu un 8.¹ pantu, likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 4.punktu.

Neskatoties uz norādītajām nepilnībām, Saeima pieņēma likumu virzītajā redakcijā un 2020. gada 23. jūnijā spēkā stājās jauna Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma redakcija. Šā likuma pielikuma «Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības – novada pilsētas un novada pagasti» 23. punktā nebija iekļauts Skultes pagasts, savukārt šā likuma pielikuma 35. punktā ir tika noteikts jauns Saulkrastu novada pašvaldības administratīvās teritorijas, tās administratīvā centra un teritoriālā iedalījuma vienību iedalījums, iekļaujot Skultes pagastu.

Saeimas lēmums nodalīt Limbažu novada administratīvajai teritorijai Skultes pagastu nav pamatots ar nekādu Satversmes tiesas pieminēto tiesībpolitisko principu izvērtējumu. Tāpat nav vērtēta subsidiaritātes principa prasību ievērošana, jo netiek analizētas nedz Limbažu novada pašvaldības iedzīvotāju pakalpojumu pieejamības tradīcijas, nedz tās sagaidāmās izmaiņas, ko radīs Limbažu novada administratīvās teritorijas sadalīšana. Vienlaikus ar šādu rīcību tiek pārkāpts sociāli atbildīgas valsts princips, jo ziņojumos netiek vērtēts Limbažu novada pašvaldības iedzīvotāju dzīves līmeņa samazinājums, ko izraisīs pakalpojumu sadārdzinājums, kā arī izpaliek jebkāds Limbažu novada pašvaldības iedzīvotāju sabiedriskā labuma apsvērumu izvērtējums.

Arī Valsts prezidents, izsludinot jauno Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, savā 2020. gada 19. jūnija paziņojumā Nr. 12 «Par administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu» norādīja, ka «katrai vietējai kopienai ir jā saglabā sava identitāte un sava vienreizība, un tas ir būtiski kā no visas valsts kopējām ilgtermiņa interesēm, tā no latviešu nācijas un mūsu nacionālās identitātes perspektīvas». Tāpat viņš secināja, ka «diemžēl administratīvi teritoriālās reformas sagatavošanas posms ir bijis nepietiekoši pārdomāts, par labu iespējami ātrai likumprojekta virzībai upurējot rūpīgu analīzi, pienācīgu koncepcijas izstrādi un līdzvērtīgu dialogu ar sabiedrību,

argumentējot un pārliecinot par reformas nepieciešamību. Likumprojekta izstrādātāju tikai formālais respekts pret mūsu demokrātiskajā valsts iekārtā ietvertajiem dialoga principiem starp vietējām kopienām, pašvaldībām un valsti, kā arī izsvērtu argumentu un pamatojuma aizstāšana ar labākas nākotnes solījumiem ir devusi pamatu neizpratnei un aizvainotībai daudzās vietējās kopienās un mūsu valsts iedzīvotājos [...] diskusijās no visām iesaistītajām pusēm ir pietrūcis labas ticības, savstarpējās cieņas un patiesa respekta pret mūsu demokrātiskās valsts iekārtas principiem [...]. Vienlaikus viņš arī aicināja «ja kāda pašvaldība vai vietējā kopiena uzskata, ka tās argumenti politiski nav pienācīgi saklausīti un ņemti vērā, tām ir iespēja vērsties Satversmes tiesā un tiesiskā ceļā panākt to vērtējumu». Tādējādi Valsts prezidents akcentēja šā likuma prettiesisko un netaisnīgo būtību, kā arī daudzās kļūdas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, aicinām Latvijas Republikas Saeimu, sekmējot labu likumdošanas procesu, ievērojot Latvijas, kā tiesiskas un demokrātiskas valsts pamatprincipus, labot Administratīvi teritoriju un apdzīvoto vietu likumā pieļautās kļūdas. Lūdzu veikt grozījumus Administratīvi teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, tā pielikumā «Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības – novada pilsētas un novada pagasti» 23.punktu papildinot ar jaunu apakšpunktu, kurā iekļauts Skultes pagasts un izslēdzot 35.4. apakšpunktu, lai novērstu administratīvi teritoriālās reformas laikā pieļauto netaisnību, nepamatoti un prettiesiski reformējot Limbažu novada pašvaldību .

Limbažu novada pašvaldības
Domes priekšsēdētājs

Briede
64020401

D. Zimmers